

Memo

Aan **Openbaar Vervoerbedrijven**
Onderwerp **Controleprotocol vervoersomzet 2024**
Datum **31 maart 2025**
Afzender **Trans Link Systems B.V. (Finance & Control)**

1. Achtergrond

Trans Link Systems B.V. (hierna: Translink) factureert haar klanten voor de diensten die zij levert. Voor de Openbaar Vervoerbedrijven (hierna: OV-bedrijven of OV-bedrijf) worden de transactievergoeding en klantenservicekosten doorbelast op basis van een verdeelsleutel die voor een deel (50%) is gebaseerd op de vervoersomzet van de OV-bedrijven.

Zoals afgesproken dient gelijk aan voorgaande jaren ieder OV-bedrijf vóór 1 juli van een huidig jaar (t) de gerealiseerde binnenlandse vervoersomzet over het voorgaande jaar (t-1) aan te leveren, voorzien van een controleverklaring.¹ Om de accountant van het betreffende OV-bedrijf houvast te geven is, in samenwerking met de accountant van Translink, dit controleprotocol opgesteld. Het doel van de accountantscontrole op de vervoersomzet is het bereiken van consistentie tussen de vervoersomzetopgaven van de verschillende OV-bedrijven, zodat een zo betrouwbaar mogelijke eindafrekening kan worden opgesteld door Translink.

2. Kader

2.1 Verantwoordelijkheden

Het OV-bedrijf is primair verantwoordelijk voor het opstellen van de verantwoording (de vervoersomzet opgave). De openbare accountant, zoals bedoeld in artikel 393, eerste lid Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, is verantwoordelijk voor de controle van de verantwoording. Translink is verantwoordelijk voor het verzamelen van de vervoersomzetten en het opstellen van de eindafrekening. De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een adequate controle (deugdelijke grondslag) ligt bij de controlerende accountant.

¹ Zoals vastgelegd in artikel 4a)(vi) van "Overeenkomst in verband met de afname van C&S diensten van Translink 2021-2025" (d.d. 16 april 2020).

2.2 Definitie

Onder vervoersomzet valt:

- Alle omzet uit de transacties die via het door Translink beheerde OV-chipkaartsysteem van het OV-bedrijf lopen, al dan niet gerealiseerd via digitale verkoop, ticketbox, etc. (saldoreizen, CT-tickets, Reizen op Rekening, Businesscards, verchipte abonnementen, verchipte andere producten, omzet studentenreisrecht (SOV), Personeelskaarten, etc.) evenals omzet uit transacties met nieuwe betaalvormen, die verwerkt worden door Translink (waarbij gebruik wordt gemaakt van onder andere (maar niet beperkt tot) betaalkaart, mobiele telefoon/smartphone en barcode); en
- Alle binnenlandse opbrengsten van reizigers die niet door Translink verwerkt worden, maar worden gerealiseerd door middel van papieren kaartjes of zichtbewijzen, al dan niet gerealiseerd via digitale verkoop, ticketbox, etc. (Kaartverkoop in voertuigen, Actiekaarten, Businesscards, Personeelskaarten niet verchipte sterabonnementen, etc.), evenals omzet uit transacties met nieuwe betaalvormen (waarbij gebruik wordt gemaakt van onder andere (maar niet beperkt tot) betaalkaart, mobiele telefoon/smartphone en barcode).

Overige aspecten bij de opgave van de vervoersomzet:

- Uitgesloten is het omzetdeel dat toe te rekenen is aan de vervoersprestatie die buiten Nederland wordt verricht;
- Uitgesloten zijn overheidsbijdragen;
- Uitgesloten zijn boetes aan een OV-bedrijf (bijvoorbeeld boetes als het gevolg van mindere prestaties, opgelegd door het ministerie);
- Uitgesloten zijn servicevergoedingen aan de balie;
- Uitgesloten is de omzet van de aanschaf van de OV-chipkaart zelf;
- Boetes aan reizigers mogen wel worden meegenomen in de vervoersomzet;
- Indien (regio)taxi binnen de OV-concessie valt, dan hoort dit bij de vervoersomzet;
- De vervoersomzet is niet afhankelijk van het type contract tussen OV-bedrijf en concessieverlener. Ook de vervoersomzet van kostencontracten behoort daarmee tot de vervoersomzet;
- Indien een OV-bedrijf meerdere entiteiten heeft, dan volstaat een opgave per OV-bedrijf;
- Voor de gerealiseerde vervoersomzet wordt verondersteld dat deze gelijk is aan de (vervoers)omzet zoals die door het OV-bedrijf is verantwoord in de jaarrekening over jaar (t), dus inclusief correctie vorige jaren en schattingen voor huidig jaar (t);
- De omzet studentenreisrecht (SOV) dient separaat te worden opgenomen in de vervoersomzet;
- Saldoreizen die studenten maken (met korting) in de periode van de week dat ze niet vrij reizen, vallen niet onder de definitie 'Studentenreisrecht', maar maken onderdeel uit van vervoersomzet waarvan de transacties via het OV-chipkaartsysteem van het OV-bedrijf lopen;
- De vervoersomzet dient exclusief btw te worden opgegeven.

2.3 Planning

Ten behoeve van de eindafrekening over een bepaald jaar (t) van de transactievergoeding en klantenservicekosten doen alle OV-bedrijven vóór 1 juli van het daaropvolgende jaar (t+1) een opgave van de gerealiseerde vervoersomzet in jaar (t), voorzien van een controleverklaring door de accountant van het OV-bedrijf. Indien Translink alle controleverklaringen vóór 1 juli in het jaar (t+1) heeft ontvangen, voert Translink de eindafrekening over het jaar (t) uit vóór 1 oktober van het jaar (t+1).

3. Reikwijdte accountantscontrole

3.1 Controleaanpak

De te hanteren controleaanpak is de verantwoordelijkheid van de accountant zelf. De controle dient te zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de vervoersomzet opgave. Het is mogelijk om een systeemgerichte of een gegevensgerichte controleaanpak toe te passen. Bij een systeemgerichte controleaanpak wordt onder andere getoetst of de administratieve organisatie en het daarvan deel uitmakende systeem van interne controle voldoet aan de daaraan minimaal te stellen eisen. In een systeemgerichte controleaanpak zullen ook jaarlijks diverse gegevensgerichte controlemaatregelen moeten worden uitgevoerd.

3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De accountant dient bij zijn oordeelsvorming die resulteert in de controleverklaring de volgende mate van zekerheid na te streven:

De controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijk mate van zekerheid wordt verkregen dat de opgave van de gerealiseerde vervoersomzet (jaaropgave) geen onjuistheden van materieel belang bevat. Dit wordt vertaald als een betrouwbaarheid van 95% voor de vervoersomzet opgave als geheel.

3.3 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is een hulpmiddel om richting te geven aan de accountantscontrole van de vervoersomzet opgave. Het hanteren van een goedkeuringstolerantie impliceert dat tot op zekere hoogte (onontdekte) afwijkingen mogen voorkomen in de vervoersomzet opgave, mits deze afwijkingen geen invloed hebben op de bruikbaarheid van de vervoersomzet opgave. De goedkeuringstolerantie vervult voor de accountant o.a. de functie van het concreet inhoud geven aan het al dan niet af kunnen geven van een goedkeurende controleverklaring bij de vervoersomzet opgave.

3.4 Aanwijzingen voor het concretiseren van de controletolerantie

De controletolerantie (ook wel materialiteit) voor de vervoersomzet opgave dient maximaal gesteld te worden op 2% van de totale vervoersomzet.

4. Rapportage accountantscontrole

De bevindingen naar aanleiding van de controlewerkzaamheden van de accountant vinden hun weerslag in de door de accountant af te geven controleverklaring. Voor de opzet van de controleverklaring bij de vervoersomzet opgave wordt verwacht dat het stramien wordt gehanteerd zoals opgenomen in de door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) gepubliceerde voorbeeldteksten voor controleverklaringen in het kader van bijzondere controleopdrachten. In de bijlage bij dit protocol is een voorbeeldtekst hiervoor opgenomen.

De voor identificatiedoeleinden gewaarmerkte en de door het OV-bedrijf rechtsgeldig ondertekende vervoersomzet opgave dient bij de controleverklaring te worden gevoegd.

5. Vragen

Indien u na het doornemen van dit controleprotocol vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Finance & Control van Translink (via finance@translink.nl). In geval van twijfel omtrent de juiste interpretatie van een definitie vragen wij u contact op te nemen met Translink, waarna, indien nodig, door Translink een uitspraak zal worden gedaan.

Indien in de uitvoering van de werkzaamheden bijzonderheden dan wel specifieke aandachtspunten blijken die binnen de verantwoording van de vervoersomzet opgave, of anderszins gevolgen hebben voor de totstandkoming of oordeelsvorming, dient u contact op te nemen met Translink.

Bijlage – Voorbeeldtekst omzetverklaring OV-bedrijven 2024

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: *Opdrachtgever*

Ons oordeel

Wij hebben het bijgesloten, door ons gewaarmerkte vervoersomzet opgave over 2024 (hierna 'het overzicht') van ... [*naam entiteit(en)*] te ... [(statutaire) vestigingsplaats] gecontroleerd.

Naar ons oordeel is het overzicht van de vervoersomzet over 2024 van ... [*naam entiteit(en)*] in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met het controleprotocol vervoersomzet 2024 van Trans Link Systems B.V. van 31 maart 2025.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het overzicht'.

Wij zijn onafhankelijk van ... [*naam entiteit(en)*] zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt ... in de toelichting van ... [*controle-object*] waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. ... [*controle-object*] is opgesteld voor Trans Link Systems B.V met als doel ... [*naam entiteit(en)*] in staat te stellen te voldoen aan het controleprotocol vervoersomzet 2024 van Trans Link Systems B.V. van 31 maart 2025. Hierdoor is ... [*controleobject*] mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... [*naam entiteit(en)*] en Trans Link Systems B.V. en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor het overzicht

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het overzicht in overeenstemming met het controleprotocol vervoersomzet 2024. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van het overzicht mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van het opstellen van het overzicht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het overzicht

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van dit overzicht nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat het overzicht afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in het overzicht staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van het overzicht en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of het overzicht de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de met governance belaste personen² onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum

... [naam accountantspraktijk]

... [naam accountant]

... [vestigingsplaats accountantspraktijk]

² Wanneer een raad van commissarissen of soortgelijk orgaan ontbreekt, is het mogelijk dat een vervangend orgaan een rol speelt bij communicatie over planning en bevindingen van de controle. De passage is te wijzigen om de juiste benaming van het vervangend orgaan te hanteren.